

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

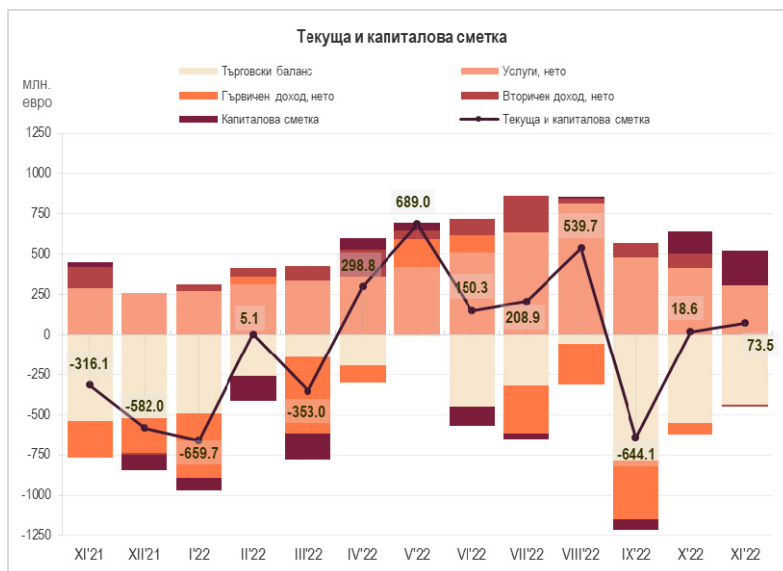
18 януари 2023 г.

12:00 ч.

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС¹

Ноември 2022 г.

Текущата и капиталова сметка е положителна и възлиза на 73.5 млн. евро при дефицит от 316.1 млн. евро за ноември 2021 г. За януари – ноември 2022 г. **текущата и капиталовата сметка** е положителна и възлиза на 326.9 млн. евро (0.4% от БВП²) при положително салдо от 722 млн. евро (1% от БВП) за януари – ноември 2021 г.

За ноември 2022 г. салдото по **текущата сметка** е отрицателно и възлиза на 142 млн. евро при отрицателно салдо от 345.9 млн. евро за ноември 2021 г. За януари – ноември 2022 г. **текущата сметка** е положителна и възлиза на 456.5 млн. евро (0.6% от БВП) при положително салдо от 133.4 млн. евро (0.2% от БВП) за януари – ноември 2021 г.

Търговският баланс за ноември 2022 г. е отрицателен в размер на 439.1 млн. евро при дефицит от 539.2 млн. евро за ноември 2021 г. За януари – ноември 2022 г. **търговският баланс** е отрицателен в размер на 3685.6 млн. евро (4.7% от БВП) при дефицит от 2365.3 млн. евро (3.3% от БВП) за същия период на 2021 г.

Износът на стоки е 4325 млн. евро за ноември 2022 г., като нараства с 1181.5 млн. евро (37.6%) в сравнение с този за ноември 2021 г. (3143.5 млн. евро). За януари – ноември 2022 г. **износът** е 43 581.6 млн. евро (55.2% от БВП), като нараства с 12 260.9 млн. евро (39.1%) в сравнение с този за същия период на 2021 г. (31 320.7 млн. евро, 44.1% от БВП). Износът за януари – ноември 2021 г. нараства на годишна база с 25.1%.

Вносът на стоки за ноември 2022 г. е 4764.1 млн. евро, като нараства с 1081.3 млн. евро (29.4%) спрямо ноември 2021 г. (3682.7 млн. евро). За януари – ноември 2022 г. **вносът** е 47 267.1 млн. евро (59.8% от БВП), като нараства с

¹ Данни от стандартното представяне на платежния баланс, съставен съгласно шестото издание на *Ръководството по платежен баланс и международна инвестиционна позиция*. Данните са предварителни. В съответствие с практиката на БНБ и изискванията на ЕЦБ относно ревизиите на данните (включени в *Календара на ЕЦБ за обмен на данните за платежния баланс, международната инвестиционна позиция, резервните активи в рамките на ЕСЦБ*), данните за октомври 2022 г. са ревизирани. С отчета за декември 2022 г. ще бъдат направени ревизии на данните за периода октомври – ноември 2022 г.

² При БВП в размер на 79 020 млн. евро за 2022 г. (прогноза на БНБ) и 71 075.9 млн. евро за 2021 г. (данни на НСИ от 19.10.2022 г.).

13 581.2 млн. евро (40.3%) спрямо същия период на 2021 г. (33 686 млн. евро, 47.4% от БВП). Вносът за януари – ноември 2021 г. нараства на годишна база с 26.3%.

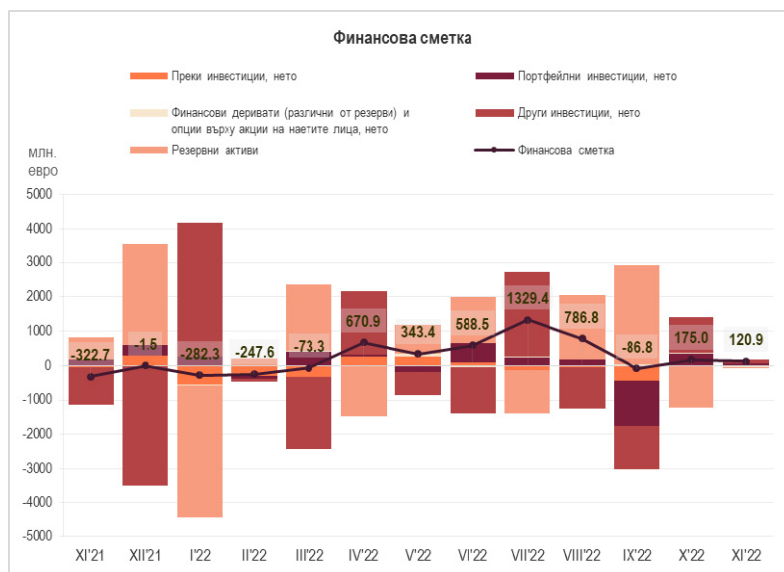
Салдото по **услугите** е положително в размер на 306.1 млн. евро при положително салдо от 288.3 млн. евро за ноември 2021 г. За януари – ноември 2022 г. салдото е положително в размер на 4869.2 млн. евро (6.2% от БВП) при положително салдо от 3819.6 млн. евро (5.4% от БВП) за януари – ноември 2021 г.

Салдото по статия **Първичен доход** (която включва доход, свързан с факторите на производството (работна сила, капитал или земя, данъци върху производството и вноса, и субсидии) е положително в размер на 1.7 млн. евро при отрицателно салдо от 229.1 млн. евро за ноември 2021 г.³ За януари – ноември 2022 г. салдото е отрицателно в размер на 1646.8 млн. евро (2.1% от БВП) при отрицателно салдо от 2163 млн. евро (3% от БВП) за януари – ноември 2021 г.

Салдото по статия **Вторичен доход** (която отразява преразпределението на доход) е отрицателно в размер на 10.8 млн. евро при положително салдо от 134 млн. евро за ноември 2021 г. За януари – ноември 2022 г. салдото е положително в размер на 919.7 млн. евро (1.2% от БВП) при положително салдо от 842 млн. евро (1.2% от БВП) за същия период на 2021 г.

Капиталовата сметка е положителна и възлиза на 215.5 млн. евро при положителна стойност от 29.8 млн. евро за ноември 2021 г. За януари – ноември 2022 г. капиталовата сметка е отрицателна – 129.6 млн. евро (0.2% от БВП), при положителна стойност от 588.6 млн. евро (0.8% от БВП) за януари – ноември 2021 г.

Финансовата сметка за ноември 2022 г. е положителна в размер на 120.9 млн. евро при отрицателна стойност от 322.7 млн. евро за ноември 2021 г. За януари – ноември 2022 г. **финансовата сметка** е положителна – 3325 млн. евро (4.2% от БВП), при положителна стойност от 3282.5 млн. евро (4.6% от БВП) за същия период на 2021 г.

Салдото по статия **Преки инвестиции** е положително в размер на 4.3 млн. евро при отрицателно салдо от 59.9 млн. евро за ноември 2021 г. За януари – ноември 2022 г. салдото е отрицателно в размер на 1120.9 млн. евро (1.4% от БВП) при отрицателно салдо от 1263.8 млн. евро (1.8% от БВП) за същия период на 2021 г.

Преките инвестиции – активи нарастват с 49.7 млн. евро при увеличение със 71.2 млн. евро за ноември 2021 г. За януари – ноември 2022 г. те нарастват с 1070.2 млн. евро (1.4% от БВП) при увеличение със 704.8 млн. евро (1% от БВП) за същия период на 2021 г.

Преките инвестиции – пасиви нарастват с 45.4 млн. евро при повишение със 131.1 млн. евро за ноември 2021 г. За януари – ноември 2022 г. те нарастват с 2191 млн. евро (2.8% от БВП) при увеличение с 1968.6 млн. евро (2.8% от БВП) за януари – ноември 2021 г.

³ Предварителните данни ще бъдат ревизирани с тримесечните отчети на предприятията.

Преките чуждестранни инвестиции в страната (отчетени в съответствие с *принципа на първоначалната посока на инвестицията*) по предварителни данни нарастват с 0.7 млн. евро за ноември 2022 г., при увеличение с 86.5 млн. евро за ноември 2021 г.⁴ За януари – ноември 2022 г. преките чуждестранни инвестиции в страната се повишават с 1526.5 млн. евро (при увеличение с 1457.5 млн. евро за януари – ноември 2021 г.).

Преките инвестиции в чужбина за ноември 2022 г. нарастват с 4.9 млн. евро, при ръст с 26.6 млн. евро за ноември 2021 г. За януари – ноември 2022 г. преките инвестиции в чужбина се повишават с 405.7 млн. евро (при увеличение със 193.7 млн. евро за януари – ноември 2021 г.).

По-подробна информация за преките инвестиции има в *Приложение 2 – Преки инвестиции (януари – ноември 2022 г.)* към прессъобщението за платежния баланс, а серия от данни – в таблиците в рубрика *Статистика/Външен сектор/Преки инвестиции*.

Салдото по статия **Портфейлни инвестиции** е положително в размер на 58.5 млн. евро при отрицателна стойност от 162.7 млн. евро за ноември 2021 г. За януари – ноември 2022 г. салдото е положително в размер на 508.2 млн. евро (0.6% от БВП) при положително салдо от 1988.2 млн. евро (2.8% от БВП) за същия период на 2021 г.

Портфейлните инвестиции – активи за ноември 2022 г. намаляват с 38.9 млн. евро при увеличение с 262.9 млн. евро за ноември 2021 г. За януари – ноември 2022 г. те нарастват с 1647.3 млн. евро (2.1% от БВП) при увеличение с 2105.4 млн. евро (3% от БВП) за същия период на 2021 г.

Портфейлните инвестиции – пасиви за ноември 2022 г. намаляват с 97.4 млн. евро при ръст със 100.3 млн. евро за ноември 2021 г. За януари – ноември 2022 г. *портфейлните инвестиции – пасиви* нарастват с 1139.1 млн. евро (1.4% от БВП) при увеличение със 117.2 млн. евро (0.2% от БВП) за същия период на 2021 г.

Салдото по статия **Други инвестиции** е положително в размер на 102.6 млн. евро при отрицателна стойност от 1084.8 млн. евро за ноември 2021 г. За януари – ноември 2022 г. салдото е положително в размер на 2698.6 млн. евро (3.4% от БВП) при положително салдо от 1798.6 млн. евро (2.5% от БВП) за януари – ноември 2021 г.

Други инвестиции – активи намаляват със 161 млн. евро при понижение със 744.2 млн. евро за ноември 2021 г. За януари – ноември 2022 г. те се увеличават с 4194.7 млн. евро (5.3% от БВП) при повишение с 4159.2 млн. евро (5.9% от БВП) за същия период на 2021 г.

Други инвестиции – пасиви за ноември 2022 г. се понижават с 263.7 млн. евро при увеличение с 340.6 млн. евро за ноември 2021 г. За януари – ноември 2022 г. те нарастват с 1496 млн. евро (1.9% от БВП) при повишение с 2360.6 млн. евро (3.3% от БВП) за същия период на 2021 г.

Резервните активи на БНБ⁵ намаляват с 6.9 млн. евро през отчетния месец при повишение с 647.1 млн. евро за ноември 2021 г. За януари – ноември 2022 г. те нарастват с 1207.5 млн. евро (1.5% от БВП) при повишение с 678.9 млн. евро (1% от БВП) за същия период на 2021 г.

Статия **Грешки и пропуски, нето**⁶ е положителна в размер на 47.4 млн. евро при отрицателна стойност от 6.6 млн. евро за ноември 2021 г. По предварителни данни за януари – ноември 2022 г. статията е положителна в размер на 2998.1 млн. евро (3.8% от БВП) при положителна стойност от 2560.5 млн. евро (3.6% от БВП) за същия период на 2021 г.

⁴ При сравнение на данните следва да се има предвид, че първоначално отчетените данни за преките чуждестранни инвестиции в страната за януари – ноември 2021 г., публикувани в прессъобщението на БНБ от 18.01.2022 г., са ревизирани впоследствие (www.bnb.bg, секция *Пресцентър/Статистически прессъобщения/Платежен баланс*).

⁵ Не се включват измененията на резервните активи на БНБ, дължащи се на курсови и ценови разлики, и тези, свързани със създаването на резервни активи (монетаризация/демонетаризация на злато, разпределение на СПТ) и рекласификации.

⁶ Размерът на статия *Нетo грешки и пропуски* показва разликата между салдото по финансовата сметка и салдото по текущата и капиталовата сметка. Поради тримесечната и годишна отчетност, тези данни са предварителни и подлежат на ревизия след получаване на пълната информация от отчетните единици.

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС НА БЪЛГАРИЯ
СТАНДАРТНО ПРЕДСТАВЯНЕ¹

Приложение 1

(млн. евро)

	Месечни данни			Акумулирани данни от началото на годината към:		Акумулирани данни за последните дванадесет месеца към:	
	30.XI.2021	30.XI.2022	Промяна	30.XI.2021	30.XI.2022	30.XI.2021	30.XI.2022
Текуща и капиталова сметка	-316.1	73.5	389.6	722.0	326.9	676.6	-255.1
Текуща сметка	-345.9	-142.0	203.9	133.4	456.5	-6.9	-27.8
Текуща сметка: кредит	4246.2	5511.1	1264.9	43918.8	58976.2	47130.5	63208.5
Текуща сметка: дебит	4592.2	5653.1	1061.0	43785.4	58519.7	47137.4	63236.4
Стоки и услуги, нето	-250.8	-132.9	117.9	1454.3	1183.7	1391.4	924.8
Стоки и услуги: кредит	3899.2	5196.2	1297.0	39689.6	54347.8	42569.6	58258.7
Стоки и услуги: дебит	4150.0	5329.1	1179.0	38235.3	53164.2	41178.2	57333.9
Търговски баланс²	-539.2	-439.1	100.1	-2365.3	-3685.6	-2663.3	-4207.0
Стоки: кредит	3143.5	4325.0	1181.5	31320.7	43581.6	33558.1	46665.5
Стоки: дебит	3682.7	4764.1	1081.3	33686.0	47267.1	36221.4	50872.5
Услуги, нето	288.3	306.1	17.8	3819.6	4869.2	4054.6	5131.8
Услуги: кредит	755.7	871.1	115.5	8369.0	10766.3	9011.5	11593.2
Производствени услуги с материали за влагане, притежавани от други	7.4	-28.8	-36.2	172.6	59.6	194.3	72.5
Услуги по поддръжка и ремонт, които не са включени другаде	16.9	21.6	4.6	192.4	205.7	207.4	224.7
Транспорт ³	156.6	161.8	5.2	1657.7	2149.4	1767.0	2299.1
Пътувания ⁴	111.4	182.7	71.3	1970.4	3042.7	2047.8	3172.1
Други услуги ⁵	463.3	533.8	70.6	4375.9	5308.9	4795.0	5824.9
Услуги: дебит	467.3	565.0	97.7	4549.4	5897.1	4956.8	6461.4
Производствени услуги с материали за влагане, притежавани от други	4.1	3.4	-0.7	44.3	34.7	48.1	36.9
Услуги по поддръжка и ремонт, които не са включени другаде	5.7	8.3	2.5	64.3	71.1	70.0	80.3
Транспорт ³	136.3	177.3	40.9	1338.8	1978.9	1420.8	2117.1
Пътувания ⁴	100.6	113.4	12.8	987.5	1359.6	1048.1	1463.7
Други услуги ⁵	220.6	262.7	42.1	2114.5	2452.7	2369.9	2763.5
Първичен доход, нето	-229.1	1.7	230.8	-2163.0	-1646.8	-2349.2	-1862.4
Първичен доход: кредит	101.6	118.0	16.4	2164.8	2259.5	2266.0	2368.2
Компенсации на наетите	42.8	54.7	11.8	465.9	683.9	500.3	722.0
Инвестиционен доход	46.1	48.5	2.4	691.3	671.2	739.2	728.9
Друг първичен доход	12.6	14.9	2.2	1007.5	904.4	1026.5	917.3
Първичен доход: дебит	330.7	116.3	-214.4	4327.7	3906.4	4615.2	4230.6
Компенсация на наетите	6.5	11.5	5.0	105.0	142.7	118.0	150.0
Инвестиционен доход	311.6	86.6	-225.0	4094.4	3559.9	4359.6	3862.5
Друг първичен доход	12.6	18.1	5.6	128.3	203.8	137.6	218.2
Вторичен доход, нето	134.0	-10.8	-144.8	842.0	919.7	950.9	909.7
Вторичен доход: кредит	245.4	197.0	-48.5	2064.4	2368.8	2294.9	2581.6
Държавно управление	119.2	73.1	-46.1	671.1	869.3	756.0	956.7
Други сектори	126.3	123.9	-2.4	1393.2	1499.5	1538.9	1624.8
Вторичен доход: дебит	111.4	207.8	96.3	1222.4	1449.1	1343.9	1671.9
Държавно управление	62.9	156.7	93.7	667.9	799.1	740.1	967.9
Други сектори	48.5	51.1	2.6	554.5	650.0	603.8	704.0
Капиталова сметка⁶	29.8	215.5	185.7	588.6	-129.6	683.5	-227.3
Брутно придобиване/намаляване на произведени нефинансови активи, нето⁵	-49.1	108.9	158.0	-108.9	-700.4	-90.2	-902.3
Брутно придобиване/намаляване на произведени нефинансови активи, кредит	99.9	108.9	9.0	773.9	1025.4	805.5	1137.0
Брутно придобиване/намаляване на произведени нефинансови активи, дебит	149.0	0.0	-149.0	882.8	1725.8	895.7	2039.3
Капиталови трансфери, нето	78.9	106.6	27.7	697.5	570.9	773.7	675.1
Капиталови трансфери, кредит	79.0	106.6	27.6	703.1	571.0	779.8	676.1
Капиталови трансфери, дебит	0.1	0.0	-0.1	5.6	0.1	6.1	1.0

	Месечни данни			Акумулирани данни от началото на годината към:		Акумулирани данни за последните дванадесет месеца към:	
	30.XI.2021	30.XI.2022	Промяна	30.XI.2021	30.XI.2022	30.XI.2021	30.XI.2022
Финансова сметка ⁸	-322.7	120.9	443.6	3282.5	3325.0	3299.3	3323.5
Финансова сметка: активи	249.3	-194.7	-444.0	7728.9	8151.2	8252.6	8074.3
Финансова сметка: пасиви	572.0	-315.6	-887.6	4446.4	4826.2	4953.3	4750.8
Преки инвестиции, нето ⁷	-59.9	4.3	64.1	-1263.8	-1120.9	-1331.1	-844.6
Преки инвестиции, активи ^{8,9}	71.2	49.7	-21.5	704.8	1070.2	667.6	1147.2
Преки инвестиции, пасиви ^{8,10}	131.1	45.4	-85.6	1968.6	2191.0	1998.7	1991.8
Портфейлни инвестиции, нето	162.7	58.5	-104.1	1988.2	508.2	2252.7	829.1
Портфейлни инвестиции: активи ¹¹	262.9	-38.9	-301.8	2105.4	1647.3	2387.6	1995.2
Портфейлни инвестиции: пасиви	100.3	-97.4	-197.7	117.2	1139.1	135.0	1166.1
Финансови деривати, нето	12.2	-37.6	-49.8	80.6	31.5	69.1	29.5
Други инвестиции, нето	-1084.8	102.6	1187.4	1798.6	2698.6	-339.5	-825.4
Други инвестиции: активи ^{8,9}	-744.2	-161.0	583.2	4159.2	4194.7	2480.0	767.5
Други инвестиции: пасиви ^{8,10}	340.6	-263.7	-604.3	2360.6	1496.0	2819.6	1592.9
Резервни активи на БНБ ¹²	647.1	-6.9	-654.0	678.9	1207.5	2648.2	4134.9
Монетарно злато	0.0	0.1	0.1	0.2	0.5	0.2	0.5
Специални права на тираж	-0.1	-4.3	-4.2	1050.3	4.9	1050.4	5.0
Резервна позиция в МВФ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Други резервни активи	647.2	-2.7	-649.9	-371.7	1202.0	1597.6	4129.4
Балансиращи статии:							
Салдо по текущата и капиталовата сметки	-316.1	73.5	389.6	722.0	326.9	676.6	-255.1
Салдо по финансовата сметка	-322.7	120.9	443.6	3282.5	3325.0	3299.3	3323.5
Нето грешки и пропуски ¹³	-6.6	47.4	54.0	2560.5	2998.1	2622.7	3578.6
Допълнителна информация ¹⁴							
Преки инвестиции в чужбина	26.6	4.9	-21.7	193.7	405.7	164.6	429.9
Преки инвестиции в България	86.5	0.7	-85.8	1457.5	1526.5	1495.7	1274.4

¹ Стандартно представяне на платежния баланс в съответствие с 6-тото издание на "Ръководството по платежен баланс и международна инвестиционна позиция" на МВФ. Предварителни данни към 18 януари 2023 г. В съответствие с практиката на БНБ и изискванията на ЕЦБ относно ревизиите на данните (включени в *Календара на ЕЦБ за обмен на данните за платежния баланс, международната инвестиционна позиция, резервните активи в рамките на ЕЦБ*), данните за октомври 2022 г. са ревизирани. Данните за декември 2022 г. и ревизия на данните за периода октомври - ноември 2022 г. предстои да бъдат публикувани на 16 февруари 2023 г.

² Предварителни данни за 2021 г. и 2022 г. на НСИ и БНБ. Данните са съставени съгласно методологията за съставяне на статистиката на платежния баланс.

³ Оценки по методологията на БНБ и НСИ.

⁴ Оценки по методологията на БНБ. Данните се базират на информацията от НСИ за броя на чуждестранните граждани, посетили страната и българските граждани, пътували в чужбина и оценка на БНБ за разходите/приходите по цел на пътуването. За периодите април 2020 г. - юни 2021 г. и септември 2021 г. - март 2022 г., поради анулиране на международни полети и ограничаване преминаването през сухопътните граници на страната и разпространението в световен мащаб на коронавируса COVID-19, НСИ не провеждаше статистически изследвания на ГКПП и източник на данните е МВР. БНБ използва модел за оценка за разпределението по държави на пътуванията на българските граждани в чужбина в тези периоди.

⁵ По данни от директното отчитане от предприятията на услуги, възнаграждения и безвъзмездни постъпления и плащания между местни и чуждестранни лица.

⁶ Отрицателният знак (-) показва намаление на активи или пасиви, а положителният – увеличение на активи или пасиви.

⁷ Данни съгласно принципа Актив/Пасив. Източници: фирми с чуждестранно участие и фирми с инвестиции в чужбина, банките, Централен депозитар, нотариуси, НСИ, Агенцията за публичните предприятия и контрол. Данните за 2021 г. и 2022 г. подлежат на ревизия с годишните данни на НСИ и допълнително постъпили отчети на предприятията с чуждестранно участие.

⁸ Включени са отчетените външни вземания на страната по търговски кредити (платени аванси и вземания от доставчици).

⁹ Поради тримесечната отчетност на тези вземания, данните подлежат на ревизия.

¹⁰ На базата на получените в БНБ отчети за вземанията/задълженията по финансови кредити на местни лица към чужбина.

¹¹ Поради тримесечната отчетност на тези задължения, данните подлежат на ревизия.

¹² Включени са отчетените външни задължения на страната по търговски кредити (получени аванси и задължения към доставчици).

¹³ Поради тримесечната отчетност на тези задължения, данните подлежат на ревизия.

¹⁴ На база на данни от банките, небанкови финансови институции, застрахователни компании и пенсионни фондове, институции от сектор *Държавно управление* и нефинансови предприятия, които инвестират в ценни книжа без посредничество на местно лице инвестиционен посредник.

¹⁵ Не се включват измененията на резервните активи на БНБ, дължащи се на курсови и ценови разлики и тези, свързани със създаването на резервни активи (монетаризация/демонетаризация на злато, разпределение на СТП) и рекласификации. Положителният знак (+) показва увеличение на резервните активи, а отрицателният (-) – намаление.

¹⁶ Размерът на статия *Нето грешки и пропуски* показва разликата между салдото по финансовата сметка и салдото по текущата и капиталовата сметка.

¹⁷ Поради тримесечната и годишна отчетност, тези данни са предварителни и подлежат на ревизия след получаване на пълната информация от отчетните единици.

¹⁸ Предварителни данни, съставени съгласно принципа на първоначалната посока на инвестицията.

ПРЕКИ ИНВЕСТИЦИИ
(януари – ноември 2022 г.)¹

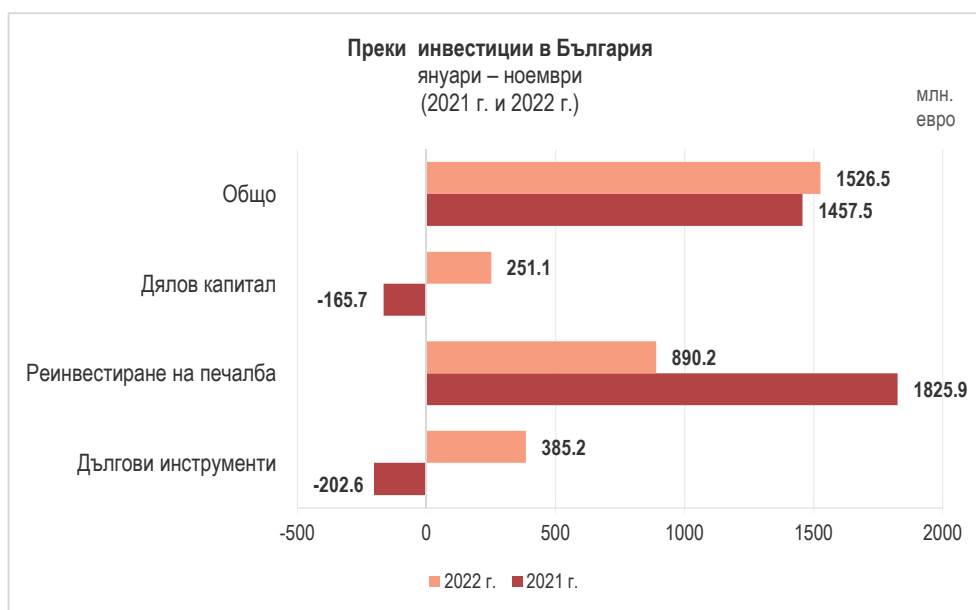
По предварителни данни нетният поток² на *преките инвестиции в страната* за януари – ноември 2022 г., отчетени съгласно *принципа на първоначалната посока на инвестицията*, е положителен в размер на 1526.5 млн. евро (1.9% от БВП³), като е по-голям с 69 млн. евро (4.7%) спрямо този за януари – ноември 2021 г. (положителен поток от 1457.5 млн. евро, 2.1% от БВП)⁴. През ноември 2022 г. потокът е положителен в размер на 0.7 млн. евро, при положителен поток от 86.5 млн. евро за ноември 2021 г.

	2021 г.						2022 г.						2022г. / 2021г.	
	I трим.	II трим.	III трим.	окт.	ноември	ян. – ноем.	I трим.	II трим.	III трим.	окт.	ноември	ян. – ноем.	ян. – ноем.	
Преки инвестиции, нето	-365.2	-368.1	-433.1	-37.6	-59.9	-1263.8	-1172.5	634.9	-593.5	6.0	4.3	-1120.9	142.9	
Преки инвестиции в чужбина	82.0	41.1	34.6	9.4	26.6	193.7	158.2	85.1	137.9	19.5	4.9	405.7	211.9	
Дялов капитал	21.1	31.9	16.0	7.7	22.3	98.9	25.9	38.9	11.6	8.9	0.4	85.7	-13.3	
Реинвестиране на печалба	24.9	35.0	61.5	17.7	18.2	157.3	58.4	55.4	53.0	0.0	0.0	166.7	9.4	
Дългови инструменти	36.1	-25.8	-43.0	-16.0	-13.9	-62.5	73.9	-9.2	73.4	10.6	4.5	153.3	215.8	
Преки инвестиции в страната	447.3	409.2	467.6	47.0	86.5	1457.5	1330.7	-549.8	731.4	13.6	0.7	1526.5	69.0	
Дялов капитал	-143.6	-17.3	95.4	-80.9	-19.3	-165.7	146.4	28.5	27.9	41.4	6.9	251.1	416.8	
Реинвестиране на печалба	765.9	436.4	304.0	175.9	143.7	1825.9	997.8	-467.3	267.9	82.6	9.3	890.2	-935.6	
Дългови инструменти	-175.1	-9.9	68.2	-47.9	-37.9	-202.6	186.6	-111.0	435.5	-110.4	-15.5	385.2	587.8	

Данните са съставени съгласно *принципа на първоначалната посока на инвестицията*, при спазване на методологическите изисквания на 6-тото издание на "Ръководството по платежен баланс и международна инвестиционна позиция" на МВФ.

Източници: Предприятия с чуждестранно участие, банки, нотариуси, НСИ, Централен депозитар, Агенция за публични предприятия и контрол.

Положителният знак показва увеличение на активите и пасивите, а отрицателният – намалението им.

Дяловият капитал (преведени/изтеглени парични и апортни вноски на нерезиденти в/от капитала и резервите на български дружества, както и постъпления/плащания по сделки с недвижими имоти в страната) е положителен и възлиза на 251.1 млн. евро за януари – ноември 2022 г. Той е по-голям с 416.8 млн. евро от този за януари – ноември 2021 г., който е отрицателен в размер на 165.7 млн. евро.

¹ Предварителни данни. В съответствие с практиката на БНБ и изискванията на ЕЦБ относно ревизиите на данните (включени в *Календара на ЕЦБ за обмен на данните за платежния баланс, международната инвестиционна позиция, резервните активи в рамките на ЕСЦБ*), данните за октомври 2022 г. са ревизирани. С отчета за декември 2022 г. ще бъдат направени ревизии на данните за периода октомври – ноември 2022 г. Данните за 2021 г. и 2022 г. подлежат на ревизия с годишните данни на НСИ и допълнително постъпили отчети на предприятията с чуждестранно участие.

² БНБ публикува месечни данни за нетния поток на преките инвестиции за съответния месец, които включват всички трансакции, извършени през отчетния период.

³ При БВП в размер на 79 020 млн. евро за 2022 г. (прогноза на БНБ) и 71 075.9 млн. евро за 2021 г. (данни на НСИ от 19.10.2022 г.).

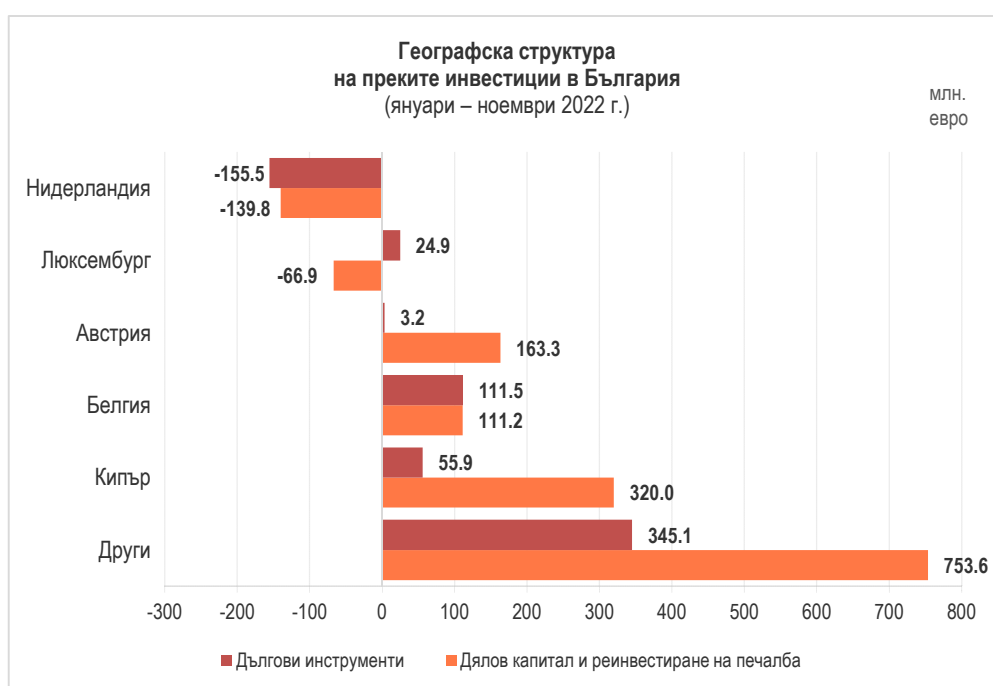
⁴ При сравнение на данните следва да се има предвид, че първоначално отчетените данни за преките чуждестранни инвестиции в страната за януари – ноември 2021 г., публикувани в прессъобщението на БНБ от 18.01.2022 г., са ревизирани впоследствие (www.bnb.bg, секция *Пресцентър/Статистически прессъобщения/Платежен баланс*).

Нетният поток от *инвестиции на чуждестранни лица в недвижими имоти* е отрицателен в размер на 22.1 млн. евро (в т.ч. отрицателен поток от 19.6 млн. евро за Русия), при отрицателен нетен поток от 11 млн. евро за януари – ноември 2021 г.

По предварителни данни, статия *Реинвестиране на печалба* (показваща дела на чуждестранните инвеститори в текущата печалба или загуба на дружеството на база на счетоводни данни за финансовия резултат) е положителна и възлиза на 890.2 млн. евро, при положителна стойност от 1825.9 млн. евро за януари – ноември 2021 г.

Нетният поток по подстатия *Дългови инструменти* (промяната в нетните задължения между дружествата с чуждестранно участие и преките чуждестранни инвеститори по финансови, облигационни и търговски кредити) е положителен и възлиза на 385.2 млн. евро, при отрицателна стойност от 202.6 млн. евро за януари – ноември 2021 г.⁵

Най-големите нетни положителни потоци по преки инвестиции в страната за януари – ноември 2022 г. са от Кипър (375.9 млн. евро), Белгия (222.7 млн. евро) и Австрия (166.6 млн. евро), а най-големите нетни отрицателни потоци – към Нидерландия (295.3 млн. евро) и Люксембург 42 млн. евро).

По предварителни данни нетният поток на *преките инвестиции в чужбина* за януари – ноември 2022 г. възлиза на 405.7 млн. евро (0.5% от БВП), при 193.7 млн. евро (0.3% от БВП) за януари – ноември 2021 г. През ноември 2022 г. нетният поток е положителен и възлиза на 4.9 млн. евро, при положителна стойност от 26.6 млн. евро за ноември 2021 г.

Съгласно предварителните данни, размерът⁶ на преките инвестиции в страната към края на трето тримесечие на 2022 г. е 52 072.3 млн. евро, при 50 351.6 млн. евро към края на трето тримесечие на 2021 г. Подстатия *Дялов капитал и реинвестиране на печалба* е в размер на 42 471 млн. евро, като нараства с 2021.3 млн. евро спрямо трето тримесечие на 2021 г. (40 449.7 млн. евро). Подстатия *Дългови инструменти* е в размер на 9601.3 млн. евро и намалява с 300.6 млн. евро спрямо трето тримесечие на 2021 г. (9901.9 млн. евро).

⁵ Данните за подстатия *Дългови инструменти* са на база предварителна информация за получените и предоставени кредити от предприятията с чуждестранно участие. Данните за 2021 г. – 2022 г. подлежат на ревизия с тримесечните и годишните отчети на предприятията, представени пред БНБ.

⁶ БНБ публикува тримесечни данни за размера на преките инвестиции към края на съответното тримесечие, които показват наличност към края на отчетния период. Измененията в данните за размера на преките инвестиции отразяват както нетните трансакции, така и валутните и ценовите преоценки и други изменения в обема. Данните за четвърто тримесечие на 2022 г. предстои да бъдат публикувани на 30.03.2023 г.